

A ב"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף צ"א of בבא קמא.
Some of the topics we will learn about include:

לקטלא אמדינן

assesses a murder weapon to ascertain that it is capable of inflicting a fatal wound. The Gemara discusses whether

יש אומד לניזקין

We also assess an assault weapon that injures a person.

However,

למימד גברא

We certainly evaluate the injury to assess the necessary compensation, and

נותן מיד

He immediately pays this amount, and is then exempt, regardless whether the recuperation ends up being cheaper or more expensive.

The Gemara also discusses

בור כדי להמית

assesses a pit to determine if it should have caused the injury or death.

The Gemara also discusses several aspects of בוש, compensation for humiliation, including:

ביישו בדברים

One is only liable for monetary compensation if the humiliation resulted from physical interaction, not from a mere insult of words;

בושת לפי כבודו

Whether we assess every person's humiliation individually; and

יהבין זמן

We give the assailant time to pay the בוש.

A

לקטלא אמדינן

יש אומד לניזקין

למימד גברא

בור כדי להמית

ביישו בדברים

בושת לפי כבודו

יהבין זמן

B

רשאי אדם לחבל בעצמו

The Gemara brings a מחלוקת whether one may cause himself bodily injury.

בל תשחית

The Gemara discusses the prohibition to chop down fruit-bearing trees wastefully.

B

רשאי אדם לחבל בעצמו

בל תשחית

1 So let's review:

The Gemara earlier brought the opinion of רבי שמעון that the opinion of רבי יוחנן is correct:

מה אגרוף מיוחד שמסור לעדה ולעדים

אף כל שמסור לעדה ולעדים

אף כל שמסור לעדה ולעדים must evaluate the assault weapon to ascertain that it was capable of inflicting the injury in question.

The Gemara now elaborates on this issue:

The Pasuk says

באבן יד אשר ימות בה הכהו

And we derive from here

לקטלא אמדינן

בהכי נפקא נשמה

בהכי לא נפקא נשמה

We assess the murder weapon to ascertain that it was capable of inflicting a fatal blow.

Furthermore,

למימד גברא

כמה ליקצר מיהא מכה

כמה לא מקצר

ודאי אמדינן

We also evaluate the victim of an assault to determine the duration of his convalescence, to decide the appropriate payments of ריפוי and שבת,

1

רבי למצון פתאני:

**מה אגרוף מיוחד
שמסור לעדה ולעדים
אף כל שמסור לעדה ולעדים**

אף כל שמסור לעדה ולעדים must evaluate the assault weapon to ascertain that it was capable of inflicting the injury in question

The Gemara now elaborates...

באבן יד אשר ימות בה הכהו

We derive from here

**לקטלא אמדינן
בהכי נפקא נשמה
בהכי לא נפקא נשמה**

We assess the murder weapon to ascertain that it was capable of inflicting a fatal blow

Furthermore,

**למימד גברא
כמה ליקצר מיהא מכה
כמה לא מקצר
ודאי אמדינן**

We also evaluate the victim of an assault to determine the duration of his convalescence, to decide the appropriate payments of ריפוי and שבת

- 2 as a Britha says;
חמשה דברים אומדין אותו ונותנין לו מיד
We evaluate the appropriate amount for all five forms of compensation, and he must pay this sum immediately.
ריפוי ושבת עד שיתרפא
We estimate the convalescence period, and pay ריפוי and שבת accordingly. Therefore,
אמדותו והיה מתנונה והולך
אין נותנין לו אלא כמו שאמדותו
Even if the recuperation took longer, he is exempt from further payment, and
אמדותו והבריא
נותנין לו כל מה שאמדותו
If he healed quickly, he does not return part of the payment, as Rashi explains
דמשמיה רחמיה עליה
We assume that his assessment was correct, but Heaven had mercy on him.

2

בריתא:
חמשה דברים אומדין אותו ונותנין לו מיד
ריפוי ושבת עד שיתרפא
Therefore...

אמדותו והבריא נותנין לו כל מה שאמדותו If he healed quickly, he does not return part of the payment	אמדותו והיה מתנונה והולך אין נותנין לו אלא כמו שאמדותו Even if the recuperation took longer, he is exempt from further payment
---	---

- 2 However, the Gemara wonders
למימד חפצא
אי עביד האי נזקא או לא
To evaluate the weapon to determine if it was capable of inflicting this injury;
יש אומד לנזקין
או אין אומד לנזקין
Do we compare injuries to murder, and assess weapons, OR we are NOT obligated to assess assault weapons, because, as Rashi explains
אפילו אין חפץ זה ראוי להיזק זה חייב דזמנין דאתזק בכל דהו
Even if it seems unlikely, it is possible for a small blow to inflict significant damage?

2

The Gemara wonders
למימד חפצא
אי עביד האי נזקא או לא
To evaluate the weapon to determine if it was capable of inflicting this injury

או אין אומד לנזקין We're NOT obligated to assess assault weapons אפילו אין חפץ זה ראוי להיזק זה חייב דזמנין דאתזק בכל דהו	יש אומד לנזקין Do we compare injuries to murder and assess weapons
---	---

- 3 The Gemara brings conclusive proof from ר"ש התימני:
מה אגרוף מיוחד שמסור לעדה ולעדים
אף כל שמסור לעדה ולעדים
must evaluate the assault weapon to ascertain that it
was capable of inflicting the injury in question.
=====

3

*The Gemara brings conclusive proof
from ר"ש התימני:*
**מה אגרוף מיוחד
שמסור לעדה ולעדים
אף כל שמסור לעדה ולעדים**
*must evaluate the assault weapon
to ascertain that it was capable of
inflicting the injury in question*

- 4 The Mishnah on צ' דף continues
צ'רם באזנו
תלש בשערו
If someone pulled another person's ear or his hair;
רקק והגיע בו רוקו
Or if he spat at him and the spittle landed on him;
העביר טליתו ממנו
פרע ראש האשה בשוק
If he removes his cloak, or bared a woman's head in
public;
נותן לו ארבע מאות זוז
He pays 400 זוז for the humiliation.

4

The Mishnah continues...

צ'רם באזנו תלש בשערו
*If someone pulled another person's
ear or his hair*

◆

רקק והגיע בו רוקו
*if he spat at him
and the spittle landed on him*

◆

**העביר טליתו ממנו
פרע ראש האשה בשוק**
*If he removes his cloak,
or bared a woman's head in public*

▼

נותן לו ארבע מאות זוז
He pays 400 זוז for the humiliation

- 5 The Gemara explains
 לא שנו אלא בו
 אבל בבגדו לא
 If the spittle landed on his body, he is liable for בושת, but if
 it landed on his clothing, he is exempt, because
 הוי כביישו בדברים
 ופטור מכלום
 One is only liable for monetary compensation if the
 humiliation resulted from physical interaction; but there
 is no compensation for merely insulted someone with
 words.
 =====

5 *The Gemara explains...*

**לא שנו אלא בו
אבל בבגדו לא**

Because

**הוי כביישו בדברים
ופטור מכלום**

*One is only liable for monetary compensation
if the humiliation resulted from physical interaction;
but there is no compensation
for merely insulted someone with words*

- 6 The Mishnah continues
 זה הכלל לכל לפי כבודו
 זה הכלל לפי כבודו
 הוא שבושת
 אמר רבי עקיבא
 אפילו עניים שבישראל
 רואין אותם כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם
 שהם בני אברהם יצחק ויעקב
 We do not assess the victim's humiliation according to his
 individual financial status. Rather, we assess everyone
 equally; as if they were wealthy people who fell on hard
 times, because we are all children of the אבות.

6 *The Mishnah continues...*

**זה הכלל
הכל לפי כבודו**

*בושת is paid according to
the status of the victim*

**אמר רבי עקיבא
אפילו עניים שבישראל
רואין אותם כאילו הם
בני חורין שירדו מנכסיהם
שהם בני אברהם יצחק ויעקב**

*We do not assess the victim's humiliation
according to his individual financial status
Rather,
we assess everyone equally;
as if they were wealthy people who fell on hard times,
because we are all children of the אבות*

7

The Gemara explains

תנא קמא לקולא קאמר

The principle **הכל לפי כבודו** is a leniency, and the Tanna Kamma is saying that the amounts listed in the Mishnah are the maximum payments; but,

לעני לא יהבינא כולי האי

One pays less compensation to a poor person.

Therefore, רבי עקיבא, argues, and maintains

אפילו עניים שבישראל

Even poor people receive these amounts.

=====

7

*The Gemara explains...***תנא קמא לקולא קאמר**The principle **הכל לפי כבודו** is a leniency

*The Tanna Kamma is saying
that the amounts listed in the Mishnah
are the maximum payments*

But,

לעני לא יהבינא כולי האי

One pays less compensation to a poor person

*Therefore, רבי עקיבא, argues,
and maintains*

אפילו עניים שבישראל

Even poor people receive these amounts

8

The Mishnah continues

ומעשה באחד שפרע ראש האשה בשוק

It once occurred that a person bared a woman's head in public, thereby humiliating her;

באת לפני רבי עקיבא

וחייבו ליתן לה ארבע מאות זוז

זוז. רבי עקיבא obligated him to pay 400.

אמר לו רבי

תן לי זמן ונתן לו זמן

He requested time to raise the money, and רבי עקיבא

agreed, because, as the Gemara explains,

לחבלה דחסריה ממונא

לא יהיבין ליה זמן

לבושת לא חסריה ממונא

יהיבין ליה זמן

One must pay for injuries immediately, because it involves a loss, but one is granted time for the payment of humiliation, because it does not involve a loss.

8

*The Mishnah continues...***ומעשה באחד****שפרע ראש האשה בשוק***באת לפני רבי עקיבא***וחייבו ליתן לה ארבע מאות זוז***אמר לו רבי***תן לי זמן ונתן לו זמן***Because, as the Gemara explains,*

לחבלה דחסריה ממונא לא יהיבין ליה זמן
לבושת לא חסריה ממונא יהיבין ליה זמן

*One must pay
for injuries
immediately
Because
it involves a loss*

*One is granted time
for the payment
of humiliation
Because it does not
involve a loss*

9 The Mishnah continues relating this incident;
 שמרה עומדת על פתח חצרה
 The assailant waited outside her home,
 ושבר את הכד בפניה
 ובו כאיסר שמן
 And broke a jug containing a small amount of oil,
 whereupon
 גילתה את ראשה
 והיתה מטפחת ומנחת ידה על ראשה
 She bared her head and smeared on some of the oil.
 העמיד עליה עדים
 ובא לפני רבי עקיבא
 א"ל לזו אני נותן ד' מאות זוז
 He then presented witnesses who observed this incident,
 and argued, "Shall I pay such a woman 400 זוז!" After all,
 she herself bares her head in public.
 א"ל לא אמרת כלום
 He rejected this argument, because
 החובל בעצמו
 אף על פי שאינו רשאי פטור
 אחרים שחבלו בו חייבים
 If one injured himself, even though this is forbidden, he is
 exempt, but if someone else injures him, they are liable.

9 שמרה עומדת על פתח חצרה
The assailant waited outside her home
 ושבר את הכד בפניה
 ובו כאיסר שמן
And broke a jug containing a small amount of oil
 והיתה מטפחת ומנחת ידה על ראשה
Whereupon
 גילתה את ראשה
 והיתה מטפחת ומנחת ידה על ראשה
She bared her head and smeared on some of the oil
 העמיד עליה עדים
 ובא לפני רבי עקיבא
 א"ל לזו אני נותן ד' מאות זוז?
He then presented witnesses, and argued, "Shall I pay such a woman 400 זוז!"
 א"ל לא אמרת כלום
Because
 כחובל בעצמו אף על פי שאינו רשאי פטור
 אחרים שחבלו בו חייבים

- 10 The Gemara asks that our Mishnah cited רבי עקיבא as saying
אין אדם רשאי לחבל בעצמו
It is forbidden for a person to harm himself; however, even if someone harms himself, someone else who harms him is liable.
However, a ברייתא cites a different version of רבי עקיבא's statement:
אדם רשאי לחבל בעצמו
A person MAY harm himself?

The Gemara answers that the Braisa refers to בושת; that one is permitted to humiliate himself. And רבי עקיבא said that although the woman humiliated herself, the person who humiliated her is liable.

10

Our Mishnah cited רבי עקיבא as saying
אין אדם רשאי לחבל בעצמו

ברייתא cites a different version:
אדם רשאי לחבל בעצמו

The Braisa refers to
בושת

And רבי עקיבא said
although the woman humiliated herself, the person who humiliated her is liable

- 11 After some discussion, the Gemara concludes that it is actually a מחלוקת תנאים:
איכא למ"ד
אין אדם רשאי לחבל בעצמו
ואיכא מ"ד
אדם רשאי לחבל בעצמו
- The Gemara then seeks to find
מאן תנא דשמעת ליה דאמר
אין אדם רשאי לחבל בעצמו
And his source; and elaborates on this issue as follows:
Everyone agrees with that which רבי אלעזר taught
אסור לקטול עצמו
It is forbidden to commit suicide, as the Pasuk says
ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש
And רבי אלעזר explains
מיד נפשותיכם אדרוש את דמכם
I will punish your souls for killing yourself.
However, this cannot be a source for חבלה as well, because
דלמא לקטלא שאני
We cannot compare injury to murder.

11

After some discussion, the Gemara concludes
it is actually a מחלוקת תנאים:

ואיכא מ"ד
אדם רשאי לחבל בעצמו

איכא למ"ד
אין אדם רשאי לחבל בעצמו

מאן תנא דשמעת ליה דאמר
אין אדם רשאי לחבל בעצמו?

Everyone agrees with
that which רבי אלעזר taught:
אסור לקטול עצמו
It is forbidden to commit suicide

ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש

However, this cannot be
a source for חבלה as well,
because
דלמא לקטלא שאני

12 Furthermore, רבי אלעזר taught in another ברייתא
המקדע על המת יותר מדאי
לוקה משום בל תשחית
It is forbidden to be wasteful and rip one's garment
excessively when hearing of a death. However, we cannot
conclude
וכ"ש גופו
It is certainly forbidden to harm one's body, because
דלמא בגדים שאני
דזה מעלה ארוכה
זזה אינו מעלה ארוכה
Perhaps clothing is different, because one's body heals
while clothing to not.

Therefore, the Gemara concludes that the source is from
that which

רבי אלעזר הקפר ברבי
Taught in a Braisa;
The Pasuk of נזיר says
וכפר עליו מאשר חטא על הנפש
והלא דברים ק"ו
ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין
נקרא חוטא
המצער עצמו מכל דבר
על אחת כמה וכמה
It is an עבירה to afflict oneself.
=====

12 Furthermore, רבי אלעזר taught
in another ברייתא
**המקדע על המת יותר מדאי
לוקה משום בל תשחית**
It is forbidden to be wasteful
and rip one's garment excessively
when hearing of a death

However,
וכ"ש גופו we cannot conclude
because
דלמא בגדים שאני דזה מעלה ארוכה
זזה אינו מעלה ארוכה

The Gemara concludes
the source is from that which
רבי אלעזר הקפר ברבי
וכפר עליו מאשר חטא על הנפש

והלא דברים ק"ו
ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין
נקרא חוטא
המצער עצמו מכל דבר
על אחת כמה וכמה!

- 13 The Mishnah concludes,
והקוצץ נטיעותיו
אף על פי שאינו רשאי פטור
אחרים חייבין
If one chops down his trees, even though it is forbidden he
is exempt, but if someone else chops down his trees he is
liable.

The Gemara elaborates

אמר רב

דיקלא דטען קבא

אסור למקצציה

It is forbidden to chop down a palm tree as long as it still
bears a קב of fruit.

However, a ברייתא says

כמה יהא בזית ולא יקצצו רובע

It is forbidden to chop down an olive tree as long as it still
bears $\frac{1}{4}$ קב of fruit, because

זיתים חשיבי

Olives are more valuable.

13

The Mishnah concludes...

והקוצץ נטיעותיו
אף על פי שאינו רשאי
פטור
אחרים - חייבין

אמר רב
דיקלא דטען קבא
אסור למקצציה

*It is forbidden to chop down a
PALM tree
as long as it still bears a קב of fruit*

However, a ברייתא says:
כמה יהא בזית ולא יקצצו
רובע

*It is forbidden to chop down an
OLIVE tree
as long as it still bears $\frac{1}{4}$ קב of fruit*

*Because
זיתים חשיבי*

14 The Gemara cites an incident that illustrates the severity of this prohibition:

א"ר חנינא

לא שכיב שיבחת ברי

אלא דקץ תאינתא בלא זמנה

My son died because he chopped down a palm tree that still bore fruit.

The Gemara adds one qualification:

אם היה מעולה בדמים מותר

If the tree would be more valuable as wood for building, it is permitted to chop it down even though it still bears fruit, because this is not considered wasteful.

14

The Gemara cites an incident that illustrates the severity of this prohibition

א"ר חנינא

**לא שכיב שיבחת ברי
אלא דקץ תאינתא בלא זמנה**

My son died because he chopped down a palm tree that still bore fruit

The Gemara adds one qualification:

**אם היה מעולה בדמים
מותר**

If the tree would be more valuable as wood for building it is permitted to chop it down even though it still bears fruit because this is not considered wasteful.